

Гирдежилер ве эмлэк үчин салгытлар бабатда ики гезек салгыт салынмагыны арадан айырмак хакында Түркменистаның Хөкүмети билен Россия Федерациясының Хөкүметиниң арасындакы

Ы Л А Л А Ш Ы К

Түркменистаның Хөкүмети ве Россия Федерациясының Хөкүмети,

гирдежилер хем-де эмлэк үчин салгытлар бабатда ики гезек салгыт салынмагыны арадан айырмак хем-де ики Дөвлетиң арасында ыкдысады хызматлашлыгы өсдүрмек барада Ылалашык баглашмак ислеп,

шулар барада ылалашдылар:

1 мадда

Ылалашык уланыяан адамлар

Шу Ылалашык Ылалашыан Дөвлетлериң бириниң я-да икисиниң хем резидентлери болуп дурян адамлар барада уланыялар.

2 мадда

Ылалашык дегишли эдилйән салгытлар

1. Шу Ылалашык Ылалашыан Дөвлетлерде алынян гирдежилер ве эмлэк үчин салгытлар барада, оларың алынмагының усулына гарамаздан уланыялар.

2. Гирдежиниң я-да эмлэгиң умумы мукдарыңдан я-да оларың айры-айры парчаларыңдан алынян әли гөрнүшлердеки салгытлар, шол санда гозгалян я-да гозгалмаян эмлэгиң айрыбашгаланмагыңдан алнан гирдежилерден алынян салгытлар, шейле хем эмлэгиң бахасының артышыңдан гирйән гирдежилерден алынян салгытлар гирдежи үчин ве эмлэк үчин салгытлар дийлип хасап эдилйәр.

3. Өзлери барасында шу Ылалашык уланыяан салгытлар, хусусан-да, шу ашакдакылардан ыбаратдыр:

- Түркменистанда:

(i) пейда (гирдежи) үчин салгыт;

(ii) шахсы адамлардан алынян гирдежи салгыды; ве

(iii) кәрханаларың эмлэги үчин салгыт

(мундан бейлэк “Түркменистаның салгытлары” хөкмүнде атландырыяан салгытлар);

- Россия Федерациясында:

(i) кәрханаларың ве гурамаларың пейдасы (гирдежиси) үчин салгыт;

(ii) шахсы адамлардан алынян гирдежи салгыды;

(iii) кәрханаларың эмлэги үчин салгыт; ве

(iv) шахсы адамларың эмлэги үчин салгыт

(мундан бейлэк “Россия Федерациясының салгытлары” хөкмүнде атландырыяан салгытлар).

4. Шу Ылалашык шу мадданың 3 пунктунда гөркезилен салгытлара гошмача я болмаса шолар билен билеликте шу Ылалашыга гол чекилен сенеден соң Ылалашыан Дөвлетлериң ислендигинде атынжак шоңа меңзеш я-да шолар ялы ислендик салгытлар бабатда хем уланыялар. Ылалашыан Дөвлетлериң ыгтыярлы эдаралары өзлериң дегишли салгыт канунларына гиризилжек ислендик дүйпли үйтгетмелер хакында бирек-биреге хабар берерлер.

3 мадда Умуы кесгитлемелер

1. Эгер контекстде башгача йүзе чыкмаса, шу Ылалашыгын максады үчин ашакда гетирилен шу адалгалар:

а) “Ылалашян Дөвлет” ве “бейлеки Ылалашян Дөвлет” адалгалары контексте баглылыкда Түркменистаны я-да Россия Федерациясыны аңладяр;

б) “тарап” адалгасы шахсы адамы, компанияны я-да тарапларың ислендик бейлеки бирлешмесини аңладяр;

с) “компания” адалгасы ислендик корпоратив бирлешиги я-да салгыт салмак максады билен корпоратив бирлешик хөкмүнде гаралян ислендик ыкдысады бирлиги аңладяр;

д) “бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасы” ве “бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханасы” диен адалгалар дегишлиликде бир Ылалашян Дөвлетин резиденти тарапындан доландырылян кәрхананы хем-де бейлеки Ылалашян Дөвлетин резиденти тарапындан доландырылян кәрхананы аңладяр;

е) “халкара гатнавы” адалгасы Ылалашян Дөвлетин кәрханасы тарапындан уланылян деңиз, деря я-да хова гэмиси, демир ёл я-да автомобиль улаг серишдеси аркалы амала ашырылян ислендик гатнавлары аңладяр, шейле гатнав диңе бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешен пунктларың арасында амала ашырылян халатлар муңа гирмейәр;

ф) “милли тарап” адалгасы:

(i) өзүнде Ылалашян Дөвлетин гражданылыгы болан ислендик шахсы адамы;

(ii) Ылалашян Дөвлетин уланылян канунларына лайыклыкда өз статусыны алан ислендик эдара гөрнүшиндәки тарапы, шерекети я-да ассоциацияны аңладяр;

г) “ыгтыярлы эдара” адалгасы:

- Түркменистанда - Түркменистаның Ыкдысадыет ве малие министрлигини хем-де Түркменистаның Баш дөвлет салгыт инспекциясыны я-да оларың долы ыгтыярлы векилини аңладяр;

- Россия Федерациясында - Россия Федерациясының Малие министрлигини ве онун ыгтыярлы векилини.

2. Ылалашян Дөвлет тарапындан шу Ылалашык уланылан махалы, эгер контекстден башгача йүзе чыкмаян болса, онда шу Ылалашыкда кесгитленилмедик ислендик адалга салгытлар бабатдакы Ылалашык дегишли болан бу Дөвлетин канунлары аркалы шол вагтда она берилйән шол мана эе болар.

4 мадда Резидент

1. Шу Ылалашыгын максатлары үчин “бир Ылалашян Дөвлетин резиденти” диен адалга шол Дөвлетин канунлары боюнча шол дөвлетде өз яшаян ери, хемишелик болян ери, ёлбашчы эдарасынын беллиге алнан ери, ерлешйән ери я-да башга бир шунун ялы ислендик өлчег эсасында шол дөвлетде салгыт салмага дегишли тарапы аңладяр. Эмма бу адалга диңе шол Дөвлетдәки чешмелерден я-да эмләкден алынян гирдежилер бабатда бу Ылалашян Дөвлетде салгыт салмага дегишли ислендик тарапы өз ичине алмаяр.

2. Хачан-да шу мадданың 1 пунктуның дүзгүнлерине лайыклыкда шахсы адам Ылалашян Дөвлетлерин икисинин резиденти болуп дурян халатында онун статусы шу ягдайда кесгитленилйәр:

а) ол өзүниң хемишелик яшайыш жайы болан Ылалашян Дөвлетинин резиденти хасап эдилйәр; эгер онун Ылалашян Дөвлетлерин икисинде хем хемишелик яшайыш жайы бар болса, онда ол хас якын шахсы ве ыкдысады арагатнашыклары (яшайыш бәхбитлерининин меркези) болан Ылалашян Дөвлетинин резиденти хасап эдилйәр;

б) эгер шахсы адамың яшайыш бәхбитлерининин меркези болан Ылалашян Дөвлет кесгитленилип билинмежек болса я-да эгер шейле шахсы адамың Ылалашян Дөвлетлеринин хич биринде хем хемишелик яшайыш жайы болмаса, онда ол адатча яшаян шол Ылалашян Дөвлетининин резиденти хасап эдилйәр;

с) эгер шахсы адам адатча Ылалашян Дөвлетлерин икисинде хем яшаян болса я-да оларын хич биринде хем яшамаян болса, онда ол гражданы болуп дурян Ылалашян Дөвлетинин резиденти хасап эдилйэр;

д) Эгер Ылалашян Дөвлетлерин хер бири оңа өз резиденти хөкмүнде гараян болса я-да Ылалашян Дөвлетлерин хич бири оны шейле хасап этмейэн болса, онда Ылалашян Дөвлетлерин ыгтыярлы эдаралары бу меселэни өзара ылалашмак боюнча чөзйэрлер.

3. Эгер шу мадданың 1 пунктуның дүзгүнлерине лайыктыкта шахсы адам болмаян тарап Ылалашян Дөвлетлерин икисинин резиденти болуп дурян халатында, онда ол өз хакыкы ёлбашчы эдарасы ерлешен Ылалашян Дөвлетинин резиденти хасап эдилйэр.

5 мадда

Хемишелик векилчилик

1. Шу Ылалашыгың максатлары үчин “хемишелик векилчилик” адалгасы бир Ылалашян Дөвлетин кэрханасының бейлеки Ылалашян Дөвлетде хемишелик векилчилигин үсти билен телекечилик ишини долы я-да кем-кэс амала ашырян хемишелик иш ерини аңладяр.

2. “Хемишелик векилчилик” адалгасы, хусусан-да, шулары өз ичине аляр;

а) доландырыш ерини;

б) филиалы (бөлүми);

с) контораны (офиси);

д) фабрики;

е) уссахананы;

ф) шахтаны, небит я-да газ скважинасыны, карьеры я-да тебигы серишделер чыкарылян башга бир ислендик ери;

г) гурлушык мейданчасыны, гурлушык, монтаж я-да гурнама десганы, я-да ятланылан десгалар билен багланышыкты гөзөгчилик этмек боюнча иши, йөне дине шолар билен багланышыкты ишлерин довамлылыгы 12 айдан гечйэн махалында.

3. Шу мадданың озалкы дүзгүнлерине гарамаздан, “хемишелик векилчилик” адалгасы шулары өз ичине алмаяр:

а) шол кэрхана дегишли харытлары я-да өнүмлери дине сакламак, гөркезмек я-да ибермек максады билен десгалары пейдаланмагы;

б) дине сакламак, гөркезмек я-да ибермек максады билен шол кэрхана дегишли харытларын я-да өнүмлерин горуны сакламагы;

с) дине бейлеки кэрханалар тарапындан гайтадан ишлемек максады билен, шол кэрхана дегишли харытларын я-да өнүмлерин горуны сакламагы;

д) дине харытлары я-да өнүмлери сатын алмак, я-да шол кэрхана үчин маглуматлары йыгнамак максады билен, хемишелик иш орнуны сакламагы;

е) дине шол кэрхананың бэхбитлери үчин тайярлык я-да көмөкчи хәсиетли ислендик бейлеки иши амала ашырмак максады билен, хемишелик иш орнуны сакламагы;

ф) дине а)-дан е) кичи пунктлара ченли ятланып гечилен ишин гөрнүшлерини ислендик бабатда утгашдырмак үчин, хемишелик иш орнуның шейле утгашдырма нетижесинде йүзе чыкян жеми иши тайярлык я-да көмөкчи хәсиете эе болан шертлеринде хемишелик иш орнуны сакламагы.

4. 1 ве 2 пунктларын дүзгүнлерине гарамаздан, эгер өзи барасында шу мадданың 5 пунктуның дүзгүнлери уланылян, гарашсыз статуслы агентден башга адам кэрхананың адындан херекет этмек билен, шол кэрхананың адындан контрактлары баглашмага хукугы бар болса хем-де адатча оны шол Ылалашян Дөвлетде пейдаланян болса, онда шейле кэрхана, эгер дине бу адамын иши шу мадданың 3 пунктунда ятланып гечилен ишлер билен чәкленмейэн болса, хатда шол пунктун дүзгүнлерине лайыктыкта хемишелик иш еринин үсти билен амала ашырылян хем болса бу хемишелик иш ерини хемишелик векилчилиге өвүрмейэн, бу адамың кэрхана үчин амала ашырян ислендик иши бабатда бу Дөвлетде хемишелик векилчилиги болан хөкмүнде гараляр.

5. Дине Ылалашян Дөвлетин бириниң кәрханасы иши шу бейлеки Дөвлетде брокериң, комиссионериң я-да гарашсыз статуслы ислендик бейлеки агентиниң үсти билен амала ашырян болса, шол тараплар хем өз адаты ишиниң чәклеринде херекет эдйән шертлеринде, шол бейлеки кәрхана бейлеки Ылалашян Дөвлетде хемишелик векилчилиги болан кәрхана хөкмүнде гаралмаяр. Эмма, эгер шейле агентиниң иши шол кәрхананың ишинде долы я-да тас долы жемленилен болса, онда шу пунктун чәклеринде она гарашсыз статуслы агент хөкмүнде гаралмаз.

6. Ылалашян Дөвлетин бириниң резиденти болан компанияның бейлеки Ылалашян Дөвлетин резиденти болан я болмаса шол бейлеки Дөвлетде телекечилик ишини амала ашырян (хемишелик векилчилигиниң үсти билен я-да нәхилидир башга бир гөрнүште) гөзегчилик этмегиниң, я-да ол тарапындан гөзегчилик эдилмегиниң өзи шол компанияларын бирини бейлеки компанияның хемишелик векилчилигине өвурмейәр.

6 мадда

Гозгалмаян эмләкден алынян гирдежилер

1. Бир Ылалашян Дөвлетин резидентиниң бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешйән гозгалмаян эмләкден алян гирдежилерине (шол санда оба я-да токай хожалыгындан алян гирдежиси) шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Шу Ылалашыкда “гозгалмаян эмләк” диен адалга шол эмләгин ерлешйән ери болан Ылалашян Дөвлетин канунлары боюнча нәхили мана эе болса, шол мана эедир. Бу адалга ислендик халатда гозгалмаян эмләк барадакы көмекчи эмләги, оба я-да токай хожалыгында уланылян маллары ве энжамлары, гозгалмаян эмләгин узуфрукты хөкмүнде мәлим болан ве тебигы серишделери ишләп бежермек я-да ишләп бежермәге хукугын берлендиги үчин өвезини долмак хөкмүнде төленилийән үйтгейән хем-де кесгитли төлеглер үчин хукуклары өз ичине аляр. Деңиз, деря ве хова гәмилерине, демир ёл ве автомобиль улаг серишделерине гозгалмаян эмләк хөкмүнде гаралмаяр.

3. Шу мадданың 1 пунктуның дүзгүнлери гозгалмаян эмләги гөни пейдаланмакдан, кәренде бермекден я-да башга бир ислендик гөрнүште пейдаланмакдан алынян гирдежилер барада уланыляр.

4. Шу мадданың 1 ве 3 пунктларының дүзгүнлери кәрхананың гозгалмаян эмләгинден алынян гирдежилер ве гарашсыз шахсы хызматлары этмек үчин пейдаланылян гозгалмаян эмләкден алынян гирдежилер барада хем уланыляр.

7 мадда

Телекечилик ишинден алынян пейда

1. Эгер Ылалашян Дөвлетин кәрханасы дине бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешйән хемишелик векилчилигиниң үсти билен шол ерде телекечилик ишини амала ашырмаян болса, шол кәрхананың пейдасына дине шол Дөвлетде салгыт салыняр. Эгер кәрхана телекечилик ишини бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешйән хемишелик векилчилигиниң үсти билен амала ашырян болса, онда онуң пейдасына шол бейлеки Дөвлетде, йөне шол хемишелик векилчилиге дегишли болан бөлеги бабатда салгыт салнып билнер.

2. Шу мадданың 3 пунктуның дүзгүнлерини назара алмак билен, эгер бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасы бейлеки Ылалашян Дөвлетде шол ерде ерлешйән хемишелик векилчилигиниң үсти билен телекечилик ишини амала ашырян болса, онда хер бир Ылалашян Дөвлетде шол хемишелик векилчилиге онуң хут шонун ялы я-да шоңа барабар шертлери хут шонун ялы, я-да шоңа барабар иш билен мешгулланян айрыбашгаланан я болмаса өзбашдак кәрхана болуп, хемишелик векилчилик болан кәрханадан долы гарашсыз херекет эден халатында алып билжек пейдасы дегишлидир.

3. Хемишелик векилчилигиниң пейдасы кесгитленилен махалы шейле хемишелик векилчилигиниң ишиниң максатлары үчин эдилен, документлер аркалы тассыкланылан чыкдажылар, шол санда доландырыш ве умумы административ чыкдажылар, оларың хемишелик векилчилигиниң ерлешйән ери болан Ылалашян Дөвлетде я-да онуң чәклеринден дашарда чекилендигине гарамаздан, шу Дөвлетин канунларында белленилен нормаларын чәклеринде хасапдан чыкарылмалыдыр.

4. Хич бир пейда дине шол хемишелик векилчилигиниң шол кәрхана үчин харытлары я-да өнүмлери сатын алмагы эсасында Ылалашян Дөвлетин кәрханасының хемишелик векилчилигине дегишли эдилмез.

5. Шу мадданың өндәки пунктларының максатлары үчин, хемишелик векилчилиге дегишли болан пейда, эгер дине шол тертиби үйтгетмек үчин себәплер етерлик эсаслы болмаса, хер йыл шол бир усул билен кесгитленилер.

6. Эгер пейда гирдежилерин шу Ылалашыгың бейлеки маддаларында шолар барасында айратын гараян гөрнүшлерини өз ичине алян болса, онда шол маддаларың дүзгүнлери шу мадданың дүзгүнлерине тәсир этмейәр.

8 мадда

Халкара гатнавларындан алынян гирдежилер

1. Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасының деңиз, деря я-да хова гәмилерини, демир ёл я-да автомобиль улаг серишделерини халкара гатнавында уланмакдан алян гирдежисине (пейдасына) салгыт дине шол Дөвлетде сатыняр.

2. Шу Ылалашыгың максатлары үчин халкара гатнавында деңиз, деря я-да хова гәмилерини, демир ёл я-да автомобиль улаг серишделерини уланмакдан алынян гирдежи (пейда) улаг серишделерини гөни пейдаланмакдан, кәрөндә бермекден я-да ислендик бейлеки гөрнүше пейдаланмакдан, шейле хем контейнерлери (шол санда трейлерлери хем-де контейнерлери дашамак үчин бейлеки энжамлары) пейдаланмакдан, сакламакдан я-да кәрөндә бермекден алынян гирдежини (пейданы) өз ичине аляр.

3. Шу мадданың 1 ве 2 пунктларының дүзгүнлери пул-а, билеликдәки кәрхана я-да улаг серишделерини уланмак барадакы халкара гурамасына гатнашмакдан алынян гирдежи үчин хем уланыляр.

9 мадда

Ассоцирленилен кәрханалар

1. Эгер:

а) Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасы бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханаларыны доландырмага, олара гөзегчилик этмәге я-да оларың маясына гөни я болмаса кеседен гатнашян болса; я-да

б) шол бир адамлар бир Ылалашян Дөвлетин кәрханаларыны ве бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханаларыны доландырмага, олара гөзегчилик этмәге я-да оларың маясына гөни я-да кеседен гатнашян болса,

ве хер бир халатда кәрханаларың арасында оларың өзара коммерция ве малие гатнашыкларында гарашсыз кәрханаларың арасында болжак шертлерден тапавутланын шертлер доредилйән я-да ёла гоюлян болса, онда оларың бириниң хасабына дегишли эдилеп билинжек, эмма шол шертлериң болмагы себәпли онуң хасабына дегишли эдилмедик пейда шол кәрхананың пейдасына гошулып ве оңа дегишлиликде салгыт салнып билнер.

2. Эгер бир Ылалашян Дөвлет бейлеки Ылалашян Дөвлетин кәрханасына шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнан пейданы шол биринжи Ылалашян Дөвлетин кәрханасының пейдасына гошян хем-де дегишлиликде салгыт саян болса ве шейлеликде гошулан пейда эгер ики кәрхананың арасындакы гатнашыклар гарашсыз кәрханаларың арасындакы ялы боланда, ады иккинжи агзалан Дөвлетин кәрханасының хасабына дегишли эдилеп билинжек пейда болуп дурян болса, онда шол бейлеки Дөвлет шол пейда үчин өзүнде хасапланылан салгыда дегишли такыкламалары гиризер. Шейле такыклама кесгитленилен махалы шу Ылалашыгың бейлеки дүзгүнлери герегиче назара алнар, Ылалашян Дөвлетлериң ыгтыярлы эдаралары болса зерур болан махалы бири-бири билен консультациялары гечирерлер.

10 мадда

Дивидендлер

1. Бир Ылалашян Дөвлетин резиденти болан компанияның бейлеки Ылалашян Дөвлетин резидентине төлейән дивидендлерине шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Эмма шейле дивидендлере дивидендлери төлейән компания резиденти болан Ылалашян Дөвлетде шол Дөвлетин канунларына лайыктыкда хем салгытлар салнып билнер. йөне, эгер алыжа дивидендлериң хакыкы эеси болса, онда шейле халатда алынян салгыт дивидендлериң умумы мөчбериниң 10 процентинден гечмели дәлдир.

Шу пункт өзүнден дивидендлер төленилйән пейда бабатда компания салгыт салынмагына дегишли дәлдир.

Ылалашян Дөвлетлериң ыгтыярлы эдаралары шу чәклендирмәни уланмагың усулыны өзара ылалашмак боюнча белләрлер.

3. “Дивидендлер” диен адатга шу маддада уланылан махалы акциялардан я-да пейда гатнашмага хукук берйән берги талаплары болуп дурмаян хукуклардан алынян гирдежини, шейле хем бейлеки корпоратив хукуклардан алынян, пейданы пайлаян компания резиденти болан Дөвлетиң канунларына лайыктыкта, салгытлар бабатда акциялардан алынян гирдежилер ялы салгыт тайдан дүзгүнлешдирилмәге дегишли болан гирдежини аңладяр.

4. Эгер дивидендлериң хақыкы эси бир Ылалашян Дөвлетиң резиденти болмак билен, дивидендлери төлейән компания өз резиденти болан бейлеки Ылалашян Дөвлетде телекечилик ишини шол ерде болян хемишелик векилчилигиң үсти билен амала ашырян я-да шол бейлеки Дөвлетде шол ерде ерлешйән хемишелик базадан гарашсыз шахсы хызматлары эдйән болса ве өзи барада дивидендлер төленилйән холдиң хақыкатда шейле хемишелик векилчилиге я-да хемишелик база баглы болса, шу мадданың 1 ве 2 пунктларының дүзгүнлери уланылмаяр. Шейле халатда ягдая гөрә шу Ылалашыгың 7 я-да 14 маддаларының дүзгүнлери уланыляр.

5. Эгер бир Ылалашян Дөвлетиң резиденти болан компания бейлеки Ылалашян Дөвлетден пейда я-да гирдежи алян махалы шол бейлеки Дөвлет шол компания тарапындан төленилйән дивидендлери салгыт салман билер, шол дивидендлериң шол бейлеки Дөвлетиң резидентине төленилйән халатлары я-да өзи барада дивидендлер төленилйән холдиң хақыкатда хем шол бейлеки Дөвлетде ерлешйән хемишелик векилчилиге я-да хемишелик база баглы болан халатлары муңа гирмейәр, компанияның пайланылмадык пейдасына, хатда эгер төленилйән дивидендлер я-да пайланылмадык пейда шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде эмеле гелйән пейдадан я-да гирдежиден долы я болмаса кем-кәс ыбарат болса хем пайланылмадык пейда үчин салгыт салып билмез.

II мадда Процентлер

1. Бир Ылалашян Дөвлетде эмеле гелйән ве бейлеки Ылалашян Дөвлетиң резидентине төленилйән процентлере шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Йөне, шол процентлере оларың эмеле гелйән ери болан Ылалашян Дөвлетде шол Дөвлетиң канунларына лайыктыкта хем салгытлар салнып билнер, йөне эгер алыжы ве процентлериң хақыкы эси болса, онда шейле халатда алынян салгыт процентлериң умумы мукдарының 5 процентинден гечмели дәлдир.

Ылалашян Дөвлетлериң ыгтыярлы эдаралары шейле чәклендирмәни уланмагың усулыны өзара ылалашмак боюнча белләрлер.

3. “Процентлер” диен адатга шу маддада уланылан махалы ипотека билен үпжүнчилигине ве пейдалара гатнашмак хукугына эелик этмегине гарамаздан, ислендик гөрнүшли берги талапларындан алынян гирдежини, хусусан-да, хөкүметиң гымматлы кагызларындан ве облигацияларындан я болмаса бейлеки берги борчнамаларындан алынян гирдежини, шол санда шол гымматлы кагызлар, облигациялар я-да берги борчнамалары боюнча байраклары ве утушлары аңладяр. Вагтында төленилмедик төлеглер үчин жеримелере шу мадданың максатлары үчин процентлер хөкмүнде гаралмаяр.

4. Эгер процентлериң хақыкы эси бир Ылалашян Дөвлетиң резиденти болмак билен, процентлериң эмеле гелйән ери болан бейлеки Ылалашян Дөвлетде телекечилик ишини шол ерде ерлешйән хемишелик векилчилигиң үсти билен амала ашырян я-да шол ерде ерлешйән хемишелик базадан гарашсыз шахсы хызматлары эдйән болса ве өзи барасында процентлер төленилйән берги борчнамасы шейле хемишелик векилчилиге я-да хемишелик база хақыкатда баглы болса, 1 ве 2 пунктларың дүзгүнлери уланылмаяр. Шейле халатда ягдая гөрә шу Ылалашыгың 7 я-да 15 маддаларың дүзгүнлери уланыляр.

5. Эгер процентлери төлейжи шол Дөвлетиң өзи я-да онун субъекти я-да ерли хәкимият эдарасы, я болмаса шол Дөвлетиң резиденти болса, процентлер Ылалашян Дөвлетде дөрөйәр дейлип хасапланыляр. Эгер, процентлери төлейән тарапың Ылалашян Дөвлетиң резиденти болуп дуряндыгына я-да дәлдигине гарамаздан, Ылалашян Дөвлетде процентлер төленилйән бергидарлыгың эмеле гелмеги билен багланышыкы хемишелик векилчилиги я хемишелик базасы бар болса ве шол процентлери төлемек боюнча чыкдажылары шейле хемишелик векилчилик я-да хемишелик база чекйән болса, онда шейле процентлер хемишелик векилчилигиң я-да хемишелик базаның ерлешйән Дөвлетинде дөрөйәр дейлип хасап эдилйәр.

6. Эгер процентлериң төлейжиси билен оларың хақыкы эсиниң арасындакы я-да оларың икиси билен хайсыдыр бир бейлеки үчүнжи тарапың арасындакы йөрите гатнашыклар себәпли

процентлерин төлеглере эсас болан берги борчнамасына дегишли мукдары шейле гатнашыклар болмадык халатда процентлерин төлейжиси билен оларын хақыкы эсинин арасында ылалашылып билинжек мукдарындан гечйән болса, онда шу мадданың дүзгүнлери дине соңкы гөркезилен муклар барада уланылар. Шейле халатда төлеглериң артың бөлеги хэзирликче шу Ылалашыгың бейлеки дүзгүнлерини герегиче назара алмак билен, хер бир Ылалашың Дөвлетин канунларына лайыктыкда салгыт салмага дегишлидир.

12 мадда Роялтилер

1. Бир Ылалашың Дөвлетде дөрөйән ве бейлеки Ылалашың Дөвлетин резидентине төленилйән роялтилере шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Эмма шейле роялтилере оларын дөрөйән ери болан Ылалашың Дөвлетде шол Дөвлетин канунларына лайыктыкда хем салгыт салнып билнер, йөне эгер алыжы роялтилерин хақыкы эси болса, онда шейле халатда алынян салгыт роялтилерин умуы мукдарының 5 процентинден гечмели дәлдилр.

Ылалашың Дөвлетлерин ыгытырлы эдаралары шу чәклендирмәни уланмагың усулыны өзара ылалашмак боюнча белләрлер.

3. “Роялтилер” адалгасы шу маддада уланылан махалы ислендик эдебият, сунгат я-да ылмы эсери, шол санда радиогеплешик ве телевидение үчин кинофильмлер ве язгылар, компьютер программалары үчин авторлык хукукларың пейдаланыландыгы я-да олары пейдаланмак хукугының берлендиги үчин, ислендик патентин, харыт нышанының, дизайның я-да моделиң, планың, гизлин формулаларың я-да процеслерин уланыландыгы я-да олары уланмага хукугың берлендиги үчин, я болмаса сенагат, коммерция я-да ылмы тежрибә дегишли маглумат үчин өвезини долмак хөкмүнде алнан ислендик гөрнүшдәки төлеги өз ичине аляр.

4. Эгер роялтилерин хақыкы эси бир Ылалашың Дөвлетин резиденти болмак билен, роялтилерин эмеле гелйән ери болан бейлеки Ылалашың Дөвлетде телекечилик ишини шол ерде ерлешйән хемишелик векилчилигиң үсти билен амала ашырян я-да шол ерде ерлешйән хемишелик базадан гарашсыз шахсы хызматлары эдйән болса ве өзи барасында роялтилер төленилйән хукук я-да эмләк шейле хемишелик векилчилик я-да хемишелик база билен хақыкатда баглы болса, шу мадданың 1 ве 2 пунктларының дүзгүнлери уланылмаяр. Шейле халатда ягдая баглылыкда шу Ылалашыгың 7 я-да 14 маддаларының дүзгүнлери уланылар.

5. Эгер төлейжи шол Дөвлетин резиденти болса, роялтилер Ылалашың Дөвлетде дөрөйәр дийлип хасап эдилйәр. Эгер роялтилерин төлейжинин Ылалашың Дөвлетин резидентидигине я-да дәлдигине гарамаздан, Ылалашың Дөвлетде өзи билен багланышыктыкда роялтилерин төлемек борчнамасының эмеле гелмегине баглы хемишелик векилчилик я-да хемишелик базасы бар болса хем-де шол роялтилерин төлемек боюнча чыкдажылары шейле хемишелик векилчилик я-да хемишелик база чекйән болса, онда шейле роялтилер хемишелик векилчилигиң я-да хемишелик базаның ерлешйән ери болан Дөвлетде дөрөйәр дийлип хасап эдилйәр.

6. Эгер роялтилерин төлейжиси билен оларын хақыкы эсинин арасындакы я-да оларын икиси билен хайсыдыр бир үчинжи тарапың арасындакы айратын гатнашыклар себәпли роялтилерин төлеглере эсас болан хукугың я-да маглуматың уланмага дегишли мукдары шейле гатнашыклар болмадык халатда роялтилерин төлейжиси билен оларын хақыкы эсинин арасында ылалашылып билинжек мукдарындан гечйән болса, онда шу мадданың дүзгүнлери дине соңкы гөркезилен муклар барада уланылар. Шейле халатда төлеглериң артың бөлеги шу Ылалашыгың бейлеки дүзгүнлерини герегиче хасаба алмак билен, хэзирликче хер бир Ылалашың Дөвлетин канунларына лайыктыкда салгыт салмага дегишлидир.

13 мадда Эмләгиң айрыбашгаланмагыңдан алынян гирдежилер

1. Бир Ылалашың Дөвлетин резидентинин шу Ылалашыгың 6 маддасында кесгитленен ве бейлеки Ылалашың Дөвлетде ерлешйән гозгалмаян эмләгиң айрыбашгаланмагыңдан алян гирдежилерине шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Бир Ылалашың Дөвлетин кәрханасының бейлеки Ылалашың Дөвлетдәки хемишелик векилчилигиңинин эмләгиңинин бир бөлеги болан гозгалың эмләгиң я-да гарашсыз шахсы хызматлары этмек үчин Ылалашың Дөвлетлерин бирининин резидентинин ыгытырындакы бейлеки Ылалашың Дөвлетде хемишелик база дегишли болан гозгалың эмләгиң айрыбашгаланмагыңдан алынян гирдежилере, шол санда шейле хемишелик векилчилигиң (айратынлыкда я-да тутуш кәрхана билен

билеликте) я-да шейле хемишелик базаның айрыбашгаланмагындан алнан гирдежилере шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде салгыт салнып билнер.

3. Бир Ылалашян Дөвлетин кәрханасының халкара гатнавларында уланыян деңиз, деря я-да хова гэмилеринин, демир ёл я-да автомобиль улаг серишделеринин я-да шол улаг серишделеринин уланылмагы билен багланышыклы гозгалаян эмлэгин айрыбашгаланмагындан алян гирдежилери дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салынмага дегишлидир.

4. Шу мадданың 1,2 ве 3 пунктларында гөркезилмедик бейлеки ислендик эмлэгин айрыбашгаланмагындан алынян гирдежилере дине эмлэги айрыбашгалаян тарап өз резиденти болан Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

14 мадда

Гарашсыз шахсы хызматлардан алынян гирдежилер

1. Бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин хүнэрмент хызматлары этмекден я-да хәсиетине гарамаздан, башга бир ишден алян гирдежилерине дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

Эмма:

а) шахсы адамың бейлеки Ылалашян Дөвлетде өз ишини амала ашырмак үчин өзунин хемишелик базасы болса, я-да

б) шахсы адам бейлеки Ылалашян Дөвлетде ислендик 12 айлык дөврүн довамында жеми алнанда 183 гүнден көп болан дөврүн я-да дөврүлериң довамында болян болса, шейле гирдежэ бейлеки Ылалашян Дөвлетде;

ве гирдежиниң дине шол бейлеки Дөвлетде эдилен хызматлара дегишли бөлеги бабатда салгыт салнып билнер.

2. "Хүнэрмент хызматлары" диен адалга хусусан-да, гарашсыз ылмы, эдеби, артистлик, билим я-да мугаллымчылык ишини, шейле хем лукманларың, стоматологларың, юристлериң, инженерлериң, архитекторларың. ве бухгалтерлериң гарашсыз шахсы ишини өз ичине аляр.

15 мадда

Хакынатутма ишлерден алынян гирдежилер

1. Шу Ылалашыгың 16,18,19 маддаларының дүзгүнлерини назара алмак билен, бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин хакынатутма иш үчин алян иш хакына ве бейлеки шунуң ялы хак-хешдеклерине, эгер шейле иш бейлеки Ылалашян Дөвлетде амала ашырылмаян болса, дине шол Дөвлетде салгыт салыняр. Эгер хакынатутма иш шейле гөрнүшде амала ашырылян болса, онда шунуң билен багланышыклы алнан хак-хешдеге шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Шу мадданың 1 пунктуның дүзгүнлерине гарамаздан, эгер:

а) алыжы бейлеки Ылалашян Дөвлетде ислендик 12 айлык дөврүн довамында жеми алнанда 183 гүнден көп болмадык дөврүн я-да дөврүлериң довамында болян болса; ве

б) хак-хешдек шол бейлеки Ылалашян Дөвлетин резиденти болуп дурмаян хакына тутужы тарапындан я-да онуң адындан төленилян болса; ве

с) хак-хешдеги төлемек боюнча чыкдажылары хакына тутужының шол бейлеки Ылалашян Дөвлетдеки хемишелик векилчилиги я-да хемишелик базасы чекмейән болса, бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин бейлеки Ылалашян Дөвлетде амала ашырян хакынатутма иши үчин алян хак-хешдегине дине биринжи агзалан Дөвлетде салгыт салыняр.

3. Шу мадданың 1 ве 2 пунктларының дүзгүнлерине гарамаздан, Ылалашян Дөвлетин кәрханасының халкара гатнавларында уланылян деңиз, деря я-да хова гэмисиниң бортунда я болмаса демир ёл я-да автомобиль улаг серишдесинде амала ашырян хакынатутма иши үчин алынян иш хакына ве бейлеки шунуң ялы хак-хешдеклере дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

16 мадда
Директорлар кеңешлеринин агзаларынын
альян кирдежилери

Бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин бейлеки Ылалашян Дөвлетин резиденти болан компаниянын директорлар кеңешинин я-да шонун ялы эдарасынын агзасы хөкмүнде алян гонорарларына ве бейлеки шунун ялы төлеглерине шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде салгыт салнып билнер.

17 мадда
Артистлерин ве спортчуларын кирдежилери

1. Шу Ылалашыгын 14 ве 15 мадаларынын дүзгүнлерине гарамаздан, бир Ылалашян Дөвлетин резидентинин театрын, кинонын, радионун я-да телевиденийнин артисти, я болмаса сазандасы ялы сунгат ишгари хөкмүнде, я-да спортчы хөкмүнде бейлеки Ылалашян Дөвлетде амала ашырян шахсы ишинден алян кирдежисине шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Эгер сунгат ишгаринин я-да спортчынын шол хәсиетде амала ашырян шахсы ишинден алян кирдежиси сунгат ишгаринин я-да спортчынын өзүне дал-де башга бир адама хасапланыян болса, шу Ылалашыгын 7, 14 ве 15 мадаларынын дүзгүнлерине гарамаздан, шол кирдежә сунгат ишгаринин я-да спортчынын ишинин амала ашырыян ери болан Ылалашян Дөвлетде салгыт салнып билнер.

3. Эгер бейлеки Ылалашян Дөвлете бармак эсасан шол дөвлет я-да онун субъектлери, я болмаса ерли хәкимет эдаралары тарапындан малиелешдирилйән болса, онда шу мадданын 1 ве 2 пунктларынын дүзгүнлери сунгат ишгәрлеринин я-да спортчуларын шол Дөвлетде амала ашырян ишинден алыян кирдежилер барада уланылмаяр. Шейле халатда шейле кирдежә дине шол сунгат ишгари я-да спортчы өз резиденти болан Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

18 мадда
Пенсиялар ве шуна мензеш бейлеки төлеглер

Пенсиялар (шол санда дөвлет пенсиялары ве социал үпжүнчилик боюнча төлеглер) хем-де Ылалашян Дөвлетин резидентине төленилйән бейлеки шунун ялы хак-хешдеклер дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салмага дегишлидир.

19 мадда
Дөвлет гуллугы үчин хак-хешдеклер

1. Ылалашян Дөвлетин я-да онун субъектлеринин, я болмаса ерли хәкимет органларынын шол Дөвлет я-да онун субъектлери, я болмаса ерли хәкимет эдаралары үчин амала ашырыян гуллуқ үчин шахсы адама төлейән пенсиядан башга хак-хешдеклерине дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

2. Эмма гуллуқ шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде амала ашырыян болса ве шол Дөвлетин резиденти болуп дурян шахсы адам:

(i) шол Дөвлетин гражданы болса; я-да

(ii) дине шейле гуллугы амала ашырмак максады билен шол Дөвлетин резидентлигине гечмедик болса, шейле хак-хешдеге дине шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

3. Ылалашян Дөвлет, онун субъектлери я-да ерли хәкимет эдаралары тарапындан я-да олар тарапындан доредилен фондлардан ислендик шахсы адама шол Ылалашян Дөвлете, онун субъектлерине я-да ерли хәкимет эдараларына эдилен хызматлар үчин төленилйән ислендик пенсия дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр. Йөне, шахсы адам шол Дөвлетин резиденти ве гражданы болуп дурян болса, шейле пенсия дине бейлеки Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

4. Шу мадданын ёкардакы дүзгүнлерине гарамаздан, Ылалашян Дөвлетин я-да онун субъектлеринин, я болмаса ерли хәкимет эдараларынын коммерция ишини амала ашырмагы билен багланышыктылыкта эдилйән хызматлар бабатдакы хак-хешдеклер ве пенсиялар барада шу Ылалашыгын 15,16 ве 18 мадаларынын дүзгүнлери уланылар.

20 мадда

Талыпларың, аспирантларың ве стажёрларың гирдежилери

Бир Ылалашян Дөвлете гелмегиниң хут өң янында бейлеки Ылалашян Дөвлетиң резиденти болуп дурян я-да болуп дуран ве гөркезилен Ылалашян Дөвлетде дине билим алмак я-да практика гечмек мақсады билен болян талып, аспирант я-да стажёр тарапындан алынан хем-де яшамак, билим алмак я-да практика гечмек үчин ниетленилен төлегери төлемегиң чешмелери биринжи агзалан Ылалашян Дөвлетиң чәклеринден дашарда болан халатда, олара шол Дөвлетде салгыт салынмаяр

21 мадда

Бейлеки гирдежилер

Ылалашян Дөвлетиң резидентиниң шу Ылалашыгың ёкардакы маддаларында гөркезилмедик гирдежилериниң гөрнүшлери, оларың эмеле гелмегиниң чешмелерине гарамаздан, дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салмага дегишлидир.

22 мадда

Эмләк

Бир Ылалашян Дөвлетиң резидентине дегишли болан ве бейлеки Ылалашян Дөвлетде ерлешйән гозгалмаян эмләге шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде салгыт салнып билнер.

2. Бир Ылалашян Дөвлетиң кәрханасының бейлеки Ылалашян Дөвлетдеки бар болан хемишелик векилчилигиниң эмләгиниң бир бөлеги болуп дурян я-да бир Ылалашян Дөвлетиң резидентиниң бейлеки Ылалашян Дөвлетде гарашсыз шахсы хызматлары этмек үчин пейдаланян хемишелик базасына дегишли болан гозгалян эмләге шол бейлеки Дөвлетде салгыт салнып билнер.

3. Ылалашян Дөвлетиң кәрханасы тарапындан халкара гатнавларында уланылян деңиз, деря ве хова гәмилерине, демир ёл ве автомобиль улаг серишделерине берлен эмләге хем-де олары уланмак билен багланышыклы гозгалян эмләге дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр

4. Ылалашян Дөвлетиң резидентиниң эмләгиниң әхли бейлеки гөрнүшлерине дине шол Ылалашян Дөвлетде салгыт салыняр.

23 мадда

Ики гезек салгыт салынмагыны арадан айырмак

1. Түркменистанда ики гезек салгыт салмак шейле гөрнүште арадан айрыляр:

әгер Түркменистаның резиденти шу Ылалашыгың дүзгүнлерине лайыклықда Россия Федерациясында салгыт салнып билинжек гирдежилери алян болса я-да эмләге эе болса, онда шейле гирдежилер я-да эмләк үчин Россия Федерациясында төлемәге дегишли салгыдың мөчбери Түркменистанда салынян салгытдан кемилп билнер. Йөне, шейле кемилме шол гирдежи я-да эмләк үчин Түркменистаның салгыт канунларына лайыклықда хасапланылан онуң салгыдыңың мөчберинден көп болмаз.

2. Россия Федерациясында ики гезек салгыт салмак шейле гөрнүште арадан айрыляр:

әгер Россия Федерациясының резиденти шу Ылалашыгың дүзгүнлерине лайыклықда Түркменистанда салгыт салнып билинжек гирдежилери алян болса я-да эмләге эе болса, онда шейле гирдежилер я-да эмләк үчин салгыдың Түркменистанда төленен мөчбери Россия Федерациясында салынян салгыдың мөчберинден кемилмәге дегишлидир. Йөне, кемилйән мөчбер салгыт канунларына лайыклықда Россия Федерациясының шейле гирдежи я-да эмләк үчин хасапланылан салгыдың мөчберинден көп болмалы дәлдир.

24 мадда

Кемситмезлик

1. Бир Ылалашян Дөвлетиң милли тарапы бейлеки Ылалашян Дөвлетде шол бейлеки Ылалашян Дөвлетиң милли тарапына хут шол ягдайларда салгыт салмакдан я-да онуң билен багланышыклы борчнамалардан башга я-да хас агыр салгыт салмага я болмаса шонуң билен багланышыклы борчнамалара сезевар эдилмез. Шу Ылалашыгың I маддасының дүзгүнлерине гарамаздан, шу дүзгүн Ылалашян Дөвлетлерин биринин я-да икисиниң-де резидентлери болуп дурмаян шахсы адамлар барада хем уланыляр.

2. Гражданлығы болмадык, Ылалашян Дөвлетиң резидентлери болуп дурян адамлар Ылалашян Дөвлетлерин хич биринде шу Дөвлетлерин милли тарапына хут шол ягдайларда

уланыян я-да уланылып билинжек салгыт салмакдан я-да онуң билен багланышыклы борчнамалардан башга я-да хас агыр ислендик салгыт салмага я болмаса шонуң билен багланышыклы ислендик борчнамалара сезевар эдилмели дэлдир.

3. Бир Ылалашян Дөвлетиң кәрханасының бейлеки Ылалашян Дөвлетдеки хемишелик векилчилиги барада шол бейлеки Ылалашян Дөвлетде уланыян салгыт салмак дүзгүнниниң аматлылыгы шол бейлеки Дөвлетде барабар ягдайларда шонуң ялы иши амала ашырян кәрхана барада уланыян дүзгүниңкиден пес болмаз.

4. Шу мадданың дүзгүнлерине бир Ылалашян Дөвлети бейлеки Ылалашян Дөвлетиң резидентлериниң гражданлык статусы я-да машгала ягдайлары эсасында олар салгыт салмак бабатда өз резидентлерине өзи тарапындан берилйән нәхилидир бир шахсы салгыт еңилликлерини, хасапдан чыкармалары ве индиримлери бермәге борчлы эдйән дүзгүн хөкмүнде дүшүнилмели дэлдир.

5. Бир Ылалашян Дөвлетиң бейлеки Ылалашян Дөвлетиң бир я-да бирнәче резидентине эмләги долы я кем-кәс дегишли болан, я болмаса эмләгине бейлеки Ылалашян Дөвлетиң бир я бирнәче резиденти тарапындан гөнүден-гөни я кеседен гөзөгчилик эдилйән кәрханалары илки агзалан Дөвлетде илки агзалан Дөвлетиң бейлеки шонуң ялы кәрханалары барада уланылып билинжек салгыт салмакдан я-да онуң билен багланышыклы борчнамалардан башга я болмаса хас агыр ислендик салгыт салмага я-да онуң билен багланышыклы ислендик борчнамалара сезевар эдилмели дэлдир.

6. Шу Мадданың дүзгүнлери шу Ылалашыга дегишли болан салгытлар барасында уланыляр.

25 мадда Өзара ылалашмак амалы

1. Эгер тарап Ылалашян Дөвлетлерин бириниң я-да икисиниң-де херекетлери өзүне шу Ылалашыгың дүзгүнлерине лайык гелмейән салгыт салынмагына элтйәр я болмаса элтер дийип хасап эдйән болса, ол шол Дөвлетлериниң ичерки канунларында гөз өңүнде тутулан гораг серишделерине гарамаздан, өз арзасыны резиденти болуп дурян Ылалашян Дөвлетиң ыгтыярлы органларына я-да, эгер онуң ягдайы 24 мадданың I пунктуна дегишли болса, милли тарапы болан Ылалашян Дөвлетиң ыгтыярлы эдараларына берип билер. Арза салгыт салмак шу Ылалашыгың дүзгүнлерине лайык гелмезлигине гетирийән херекетлер хақында илкинжи хабар эдилен пурсатдан башлап үч йылың довамында берилмелидир.

2. Ыгтыярлы эдара, эгер ол арза эсаслы дийип хасапласа ве эгер өзи канагатландырыжы чөзгүде гелип билмесе, Ылалашыгың дүзгүнлерине лайык гелмейән салгытларың салынмагындан гутулмак максады билен, меселәни бейлеки Ылалашян Дөвлетиң ыгтыярлы эдарасы билен өзара ылалашмак боюнча чөзмәге чалышар. Газанылан ислендик шертлешик Ылалашян Дөвлетлериниң хер бириниң ичерки канунларында гөз өңүнде тутулан хайсыдыр бир вагтлайын чәклендирмелере гарамаздан, ерине етирилер.

3. Ылалашян Дөвлетлериниң ыгтыярлы эдаралары шу Ылалашыгы дүшүндирен я-да уланан махалы дөрөйән ислендик меселелери өзара ылалашмак боюнча чөзмәге чалышарлар. Олар шу Ылалашыкда гөз өңүнде тутулмадык халатларда ики гезек салгыт салынмагыны арадан айырмак максады билен хем бир-бири билен консультациялары гечирип билерлер.

4. Ылалашян Дөвлетлериниң ыгтыярлы эдаралары ёкардакы пунктлара дүшүнмекде ылалашык газанмак максадына эерип, бири-бири билен гөни гатнашыклары ёла гоюп билерлер.

26 мадда Маглуматлары алышмак

1. Салгыт салмак дүзгүни шу Ылалашыга терс гелмейән махалы, шол дережеде Ылалашян Дөвлетлериниң ыгтыярлы эдаралары шу Ылалашыгың дүзгүнлерини я-да Ылалашян Дөвлетлериниң хер бириниң салгытлара дегишли болан ве шу Ылалашыгың тәсирине дүшйән канунларыны уланмак үчин зерур болан маглуматлары алшарлар. Ылалашян Дөвлет тарапындан алынян ислендик маглумат гизлин хасап эдилйәр ве дине шу Ылалашыга дегишли болан салгытлара баха бермек я-да олары алмак, межбуры төлетдирмек, суд тарапындан ызарламак я шейле салгытлара дегишли апелляциялара гарамак билен багланышыклы адамлара я-да эдаралара, шол санда судлара ве административ эдаралара хабар берлип билнер. Шол адамлар я-да эдаралар шол маглуматлары дине шу максатлар үчин пейдаланарлар. Шол маглуматлар ачык суд межлисиниң баршында я-да судун чөзгүтлери кабул эдилен махалы аян эдиллип билнер.

2. Шу мадданың 1 пунктуның дүзгүнлери хич бир халатда Ылалашян Дөвлетин ыгтыярлы эдараларыны:

а) шол я-да бейлеки Ылалашян Дөвлетин канунларына ве административ иш йөредишине терс гелйән административ чәрелери гечирмәге;

б) шол я-да бейлеки Ылалашян Дөвлетин канунлары боюнча я болмаса адаты административ иш йөредишиниң баршында алып болмажак маглуматлары бермәге;

с) аян эдилмеги дөвлетин бәхбидине терс гелжек хайсыдыр бир сөвда, телекечилик, сенагат, коммерция я-да хунәрмент сыры я болмаса сөвда процесини я-да маглуматы аян этжек маглуматлары бермәге борчлы эдйән хөкмүнде дүшүндирилмез.

27 мадда

Дипломатик миссияларың ве консуллык эдараларың ишгәрлери

Шу Ылалашығың дүзгүнлери хич бир дипломатик векилчиликлерин ве консуллык эдаратарының ишгәрлерине умумы халкара хукугының нормалары билен я-да йөрите ылалашыкларың дүзгүнлерине лайыклықда берлен салгыт бабатдакы артыкмачлықлара тәсир этмейәр.

28 мадда

Гүйже гирмеги

Ылалашян Дөвлетлер шу Ылалашығың гүйже гирмеги үчин зерур болан дөвлет амалларының тамамланандыгы хақында бир-бирине хабар берерлер. Шу Ылалашык соңкы хабарнаманың алнан сенесинден отуз гүнден соң гүйже гирйәр хем-де календарь йылының биринжи январында я-да биринжи январындан соң башланян хер бир салгыт йылында гирдежилер ве эмләк үчин салгытлар бабатда уланылар.

29 мадда

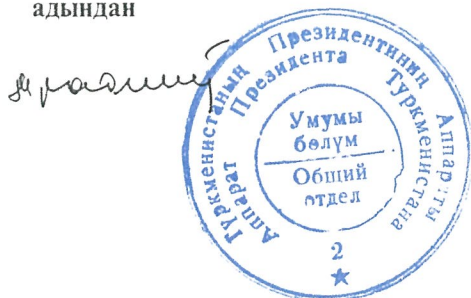
Гүйжүниң бес эдилмеги

Шу Ылалашык Ылалашян Дөвлетлерин бири онун гүйжүни бес эдйәнчә гүйжүнде гаяр. Ылалашян Дөвлетлерин хер бири онун гүйжүни бес этмекчидиги хақындакы язмача хабарнаманы шу Ылалашык гүйже гиренден соң башланян ислендик календарь йылың отузынжы июнындан гижә галман дипломатик каналлар боюнча иберип шу Ылалашығың гүйжүни бес эдип билер. Шейле халатда шу Ылалашык шейле хабарнама берлен йылдан соңракы календарь йылың биринжи январында я-да биринжи январындан соң башланян ислендик салгыт йылында гирдежилер ве эмләк үчин салгытлар бабатда өз гүйжүни бес эдйәр.

Ашгабат шәхеринде 1998 йылың _____ хер бири түркмен ве рус диллеринде ики нусгада амал эдилди. өзи-де ики текстин хем бирмензеш гүйжи бардыр.

Түркменистаның Хөкүметинин
адындан

Россия Федерациясының Хөкүметинин
адындан

YLALAŞYK 10.02.1999 ÝYLDА GÜÝJE GIRDI